De impact van het polycysteus-ovariumsyndroom (PCOS) op de cardiovasculaire gezondheid bij vrouwelijke patiënten: preventie- en behandelingsstrategieën in de eerstelijnszorg.

Haio: Nikfarjam Zahra , KUL
Promotor: AERTGEERTS Bert , KUL
Praktijkopleider: De Vadder Inge , MEERSMAN Agnes , Politis Catherine , VANLEEUW Ben

Context: Het polycysteus ovariumsyndroom (PCOS) is een veelvoorkomende endocriene aandoening die 6–20% van de vrouwen in de vruchtbare leeftijd treft, met een hoge mate van onderdiagnostiek. Het gaat gepaard met metabole stoornissen en wordt in toenemende mate erkend als een aandoening die het cardiovasculaire risico verhoogt. Hoewel de klinische aanpak vaak prioriteit geeft aan reproductieve aspecten, worden de cardiovasculaire implicaties op lange termijn in de literatuur steeds meer erkend, maar in de praktijk vaak over het hoofd gezien.

Onderzoeksvraag: Deze systematische review heeft als doel de impact van PCOS op de cardiovasculaire gezondheid te evalueren en preventieve en therapeutische strategieën te onderzoeken die relevant zijn voor de eerstelijnszorg, waar vroegtijdige risicodetectie en langdurige opvolging essentieel zijn. Onvoldoende voorlichting over de aandoening, beperkte middelen en vertraagde diagnose kunnen de levenskwaliteit van vrouwen met PCOS negatief beïnvloeden. Verhoogde bewustwording in de eerstelijnszorg is essentieel om tijdige diagnose, een adequate cardiovasculaire risicobeoordeling en de identificatie van effectieve behandelingsstrategieën te ondersteunen, met als doel de gezondheid op lange termijn te verbeteren.

Methode: Er werd een systematisch literatuuronderzoek uitgevoerd in Medline, Embase en de Cochrane Library met studies die tussen 1 januari 2015 en 1 mei 2025 gepubliceerd zijn. Geïncludeerde studies omvatten systematische reviews, meta-analyses, richtlijnen en andere reviews gericht op cardiovasculaire risicofactoren, klinische uitkomsten en interventies bij vrouwen met PCOS.

Resultaten: Vrouwen met PCOS vertonen een hogere prevalentie van cardiometabole risicofactoren, waaronder insulineresistentie, type 2 diabetes mellitus, hypertensie, dyslipidemie en het metabool syndroom. Er is een verhoogde kans op samengestelde cardiovasculaire aandoeningen en beroerte, terwijl de bevindingen voor myocardinfarct en mortaliteit inconsistent blijven. Leefstijlinterventies, waaronder aanpassingen in het dieet en lichaamsbeweging, verbeteren het gewicht, de insulinegevoeligheid en het lipidenprofiel. Farmacologische behandelingen zoals metformine, GLP-1-receptoragonisten, statines en SGLT2-remmers vertonen gunstige effecten op cardiometabole parameters.

Conclusie: PCOS is geassocieerd met een ongunstig cardiometabool profiel en een verhoogd cardiovasculair risico, onafhankelijk van BMI. Leefstijlinterventies vormen de basis van de behandeling, met aanvullende voordelen van farmacologische therapieën zoals metformine, GLP-1-receptoragonisten en SGLT2-remmers. Vroege herkenning en systematische cardiovasculaire risicobeoordeling in de eerstelijnszorg zijn essentieel. De huidige literatuur omtrent de langetermijngevolgen is echter beperkt, wat de noodzaak van verder onderzoek aantoont.